

Stosunek do rządu we wrześniu

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2023

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Po zeszłomiesięcznej znaczącej poprawie notowań rządu, we wrześniu¹ nastąpiło niewielkie pogorszenie wyników. Jedynie w przypadku odbioru wyników działalności rządu można mówić o stabilnych ocenach od sierpnia.

POPARCIE DLA RZĄDU

Nieco mniej niż jedna trzecia badanych (32%) zalicza się obecnie do zwolenników rządu Mateusza Morawieckiego, co oznacza spadek o 2 punkty procentowe w stosunku do ubiegłego miesiąca. Odsetek osób uważających się za przeciwników urzędującego gabinetu wzrósł o 5 punktów procentowych i wynosi 42%. Mniej niż co czwarty dorosły Polak (23%) deklaruje obojętność wobec rządu – jest to spadek o 2 punkty procentowe w porównaniu z poprzednim pomiarem.

TABELA 1

Stosunek do rządu	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2022					2023								
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
	w procentach													
Zwolennicy	29	28	26	33	28	29	34	34	30	30	30	30	34	32
Przeciwnicy	46	46	47	44	46	44	41	42	42	46	47	47	37	42
Obojętni	23	23	23	20	23	24	23	21	24	21	21	20	25	23
Trudno powiedzieć	3	3	4	3	3	3	2	3	4	3	2	2	4	3

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (401) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

– wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),

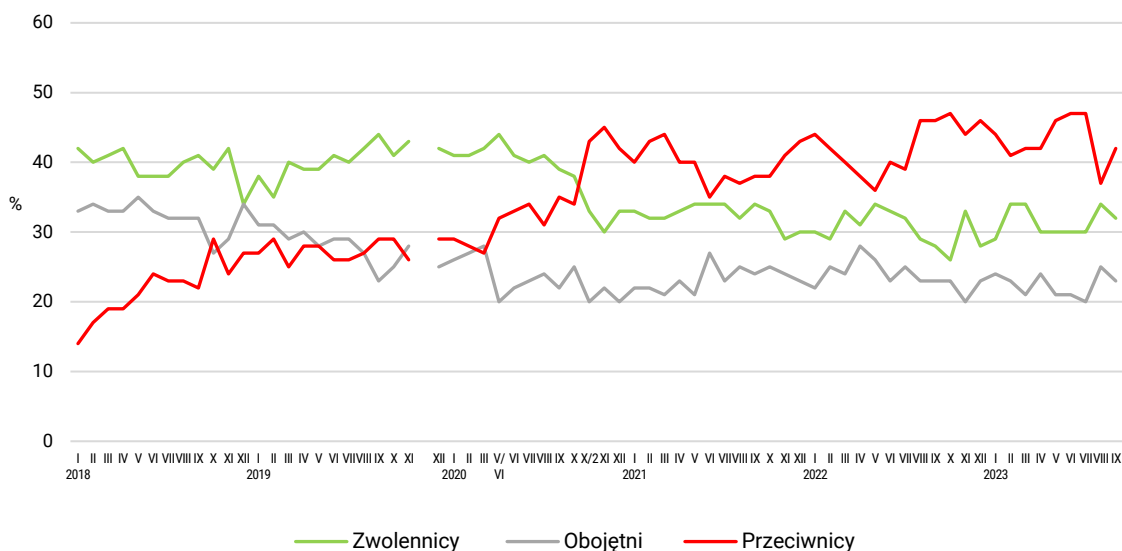
– wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiadnim od CBOS,

– samodzielne wypełnienie ankiety internetowej (CAWI), do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiadnim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 4 do 14 września 2023 roku na próbie liczącej 1073 osoby (w tym: 62,7% metodą CAPI, 23,4% – CATI i 13,9% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcję wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

RYS. 1. Stosunek do rządu

Od stycznia 2018 do listopada 2019 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od grudnia 2019 dotyczą drugiego rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

W grupach społeczno-demograficznych rząd Mateusza Morawieckiego ma najwięcej zwolenników wśród osób w wieku 55 lat lub więcej (51% w grupie wiekowej 55–64 lata i 57% wśród osób w wieku 65 lat lub więcej) oraz z wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym (46%) lub zasadniczym zawodowym (45%). Dodatkowo ponadprzeciętne poparcie dla rządu deklarują rolnicy (51%), emeryci (57%) i renciści (54%), a także badani pracujący w prywatnych gospodarstwach rolnych (51%). Z kolei relatywnie najwięcej przeciwników obecnego gabinetu notujemy wśród osób w wieku 25–34 lata (63%) i młodszych (59%) oraz wśród respondentów z wyższym wykształceniem (58%). Wysokie odsetki przeciwników rządu notujemy wśród przedstawicieli kadry kierowniczej i specjalistów z wyższym wykształceniem (58%), uczniów i studentów (63%), a także wśród osób, których miesięczne dochody *per capita* w gospodarstwie domowym przewyższają 4000 zł (61%). Stosunek do rządu istotnie różnicuje też częstość praktyk religijnych – im częstszy udział we mszy, nabożeństwie lub spotkaniu religijnym, tym wyższy odsetek zwolenników obecnego gabinetu, a wraz z ich spadkiem rośnie odsetek przeciwników. Wśród badanych praktykujących co najmniej raz w tygodniu przeważają zwolennicy obecnego rządu, zaś w grupie w ogóle nieuczestniczących w praktykach religijnych przeciwnicy rządu Mateusza Morawieckiego stanowią 69% – zob. tabelę aneksową 1.

Stosunek do obecnego gabinetu w dużej mierze różnicują też poglądy polityczne. Wśród respondentów identyfikujących się z prawicą jest znacznie więcej zwolenników niż przeciwników (odpowiednio 65% i 18%), natomiast wśród badanych o poglądach lewicowych zdecydowanie przeważają przeciwnicy (83% wobec 5% zwolenników). Ankietowani, którzy w nadchodzących wyborach parlamentarnych deklarują głosowanie na Prawo i Sprawiedliwość, w zdecydowanej większości zaliczają się do zwolenników obecnego rządu (87%), zaś wśród zamierzających głosować na pozostałe ugrupowania

dominują jego przeciwnicy. Stanowią oni 92% wyborców Koalicji Obywatelskiej, 84% sympatyków Konfederacji WiN, 83% elektoratu Nowej Lewicy i 80% badanych zamierzających oddać swój głos na Trzecią Droę.

TABELA 2

Na kandydata którego komitetu wyborczego zamierza Pan(i) głosować w wyborach do Sejmu?	Jak określił(a)by Pan(i) swój stosunek do rządu Mateusza Morawieckiego? Czy jest Pan(i) jego:			
	zwolennikiem	przeciwnikiem	czy też Pana(i) stosunek do rządu Mateusza Morawieckiego jest obojętny	Trudno powiedzieć
	w procentach			
KW Prawo i Sprawiedliwość	87	2	10	1
KKW Koalicja Obywatelska PO .N IPL Zieloni	3	92	5	1
KW Nowa Lewica*	5	83	12	0
KW Konfederacja Wolność i Niepodległość	5	84	11	0
KKW Trzecia Droga PSL-PL2050 Szymona Hołowni*	5	80	14	2

* Dane dotyczące tych elektoratów należy traktować z ostrożnością ze względu na ich niewielką liczebność w badanej próbie

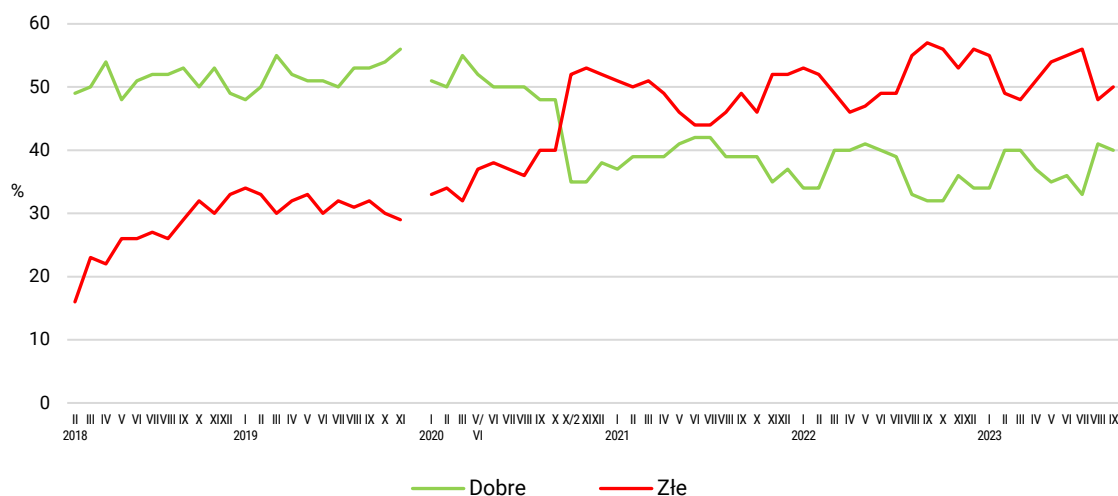
OCENA WYNIKÓW DZIAŁALNOŚCI RZĄDU

Odbiór wyników działalności rządu zmienił się od sierpnia najmniej. Odsetek respondentów dobrze oceniających wyniki działalności gabinetu Mateusza Morawieckiego od czasu objęcia przezeń władzy spadł o 1 punkt procentowy (do 40%), zaś udział osób negatywnie odbierających działalność rządu wzrósł o 2 punkty i wynosi obecnie 50%. Mniej niż co dziesiąta osoba (9%) nie ma zdania na ten temat (spadek o 2 punkty procentowe).

TABELA 3

Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Mateusza Morawieckiego od czasu objęcia przezeń władzy?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2022					2023								
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
	w procentach													
Dobrze	33	32	32	36	34	34	40	40	37	35	36	33	41	40
Źle	55	57	56	53	56	55	49	48	51	54	55	56	48	50
Trudno powiedzieć	11	11	12	11	10	11	10	12	12	11	9	11	11	9

RYS. 2. Oceny wyników działalności rządu

Od lutego 2018 do listopada 2019 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od stycznia 2020 dotyczą drugiego rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Relatywnie częściej niż pozostali pozytywnie postrzegają wyniki działalności rządu respondenci z grup, w których jest więcej niż przeciętnie zwolenników obecnego gabinetu. Są to przede wszystkim osoby starsze (55% ocen pozytywnych wśród respondentów w wieku 55–64 lata i 66% w grupie wiekowej 65 lat lub więcej), wśród badanych z wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym (60%) lub zasadniczym zawodowym (53%), emerytów (64%) i rencistów (66%). Z kolei najczęściej negatywnie dotychczasową działalność gabinetu premiera Morawieckiego oceniają osoby w wieku 25–34 lata (77%) lub młodsze (65%), z wyższym wykształceniem (62%). Wśród grup społeczno-zawodowych złe oceny wystawiają częściej niż pozostali przedstawiciele kadry kierowniczej i specjaliści (63%), średni personel, technicy (67%), robotnicy niewykwalifikowani i pracujący na własny rachunek (po 63%), a także uczniowie i studenci (71%). Oceny zależą także od dochodów respondentów: badani, których miesięczne dochody w przeliczeniu na członka gospodarstwa domowego nie przekraczają 1499 zł, w większości (57%) dobrze odbierają wyniki działalności rządu Mateusza Morawieckiego, natomiast ankietowani uzyskujący dochody *per capita* 4000 zł lub więcej znacznie częściej wystawiają oceny negatywne (67%). Dodatkowo im rzadziej badani biorą udział w praktykach religijnych, tym częściej źle oceniają wyniki działalności rządu – wśród w ogóle nieuczestniczących we mszach i nabożeństwach odsetek ten sięga trzech czwartych (75% wobec 17% ocen pozytywnych), podczas gdy wśród praktykujących kilka razy w tygodniu wynosi on 11% (wobec 82% pozytywnych). Istotne znaczenie dla oceny wyników działalności gabinetu Mateusza Morawieckiego ma także identyfikacja polityczna. Wśród badanych o poglądach prawicowych niemal trzy czwarte dobrze ocenia wyniki działalności rządu (74%), podczas gdy osoby o poglądach lewicowych w zdecydowanej większości oceniają je źle (86%) – zob. tabelę aneksową 2.

Polacy, którzy w nadchodzących wyborach do Sejmu zamierzają głosować na Prawo i Sprawiedliwość w zdecydowanej większości dobrze oceniają wyniki działalności rządu premiera Morawieckiego (92%). W pozostałych elektoratach udział osób źle postrzegających wyniki tej działalności przekracza cztery piąte. Najwięcej ocen negatywnych notujemy wśród badanych deklarujących oddanie głosu na Koalicję Obywatelską – 94%.

TABELA 4

Na kandydata którego komitetu wyborczego zamierza Pan(i) głosować w wyborach do Sejmu?	Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Mateusza Morawieckiego od czasu ponownego objęcia przezeń władzy?		
	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć
	w procentach		
KW Prawo i Sprawiedliwość	92	5	2
KKW Koalicja Obywatelska PO ,N IPL Zieloni	4	94	3
KW Nowa Lewica*	3	83	14
KW Konfederacja Wolność i Niepodległość	11	85	4
KKW Trzecia Droga PSL-PL2050 Szymona Hołowni*	15	83	2

* Dane dotyczące tych elektoratów należy traktować z ostrożnością ze względu na ich niewielką liczebność w badanej próbie

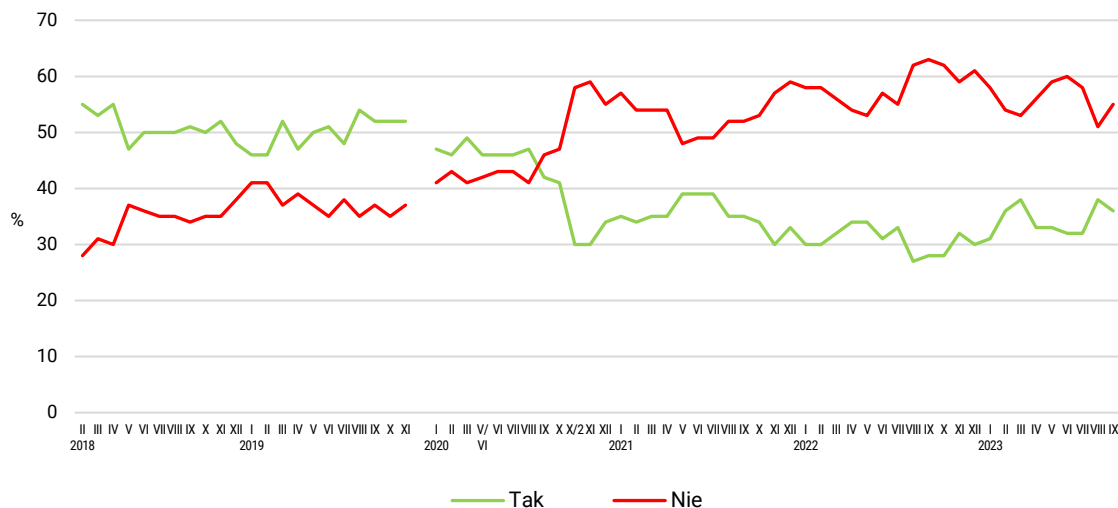
OCENA POLITYKI GOSPODARCZEJ RZĄDU

Odsetek badanych podzielających opinię, że polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej zmniejszył się w porównaniu z drugą połową sierpnia o 2 punkty procentowe (z 38% do 36%). Natomiast o 4 punkty zwiększył się udział respondentów będących przeciwnego zdania – obecnie wynosi on 55%. Jedna na dziesięć osób (10%) nie ma opinii na ten temat (spadek o 1 punkt).

TABELA 5

Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej ?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2022					2023								
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
w procentach														
Tak	27	28	28	32	30	31	36	38	33	33	32	32	38	36
Nie	62	63	62	59	61	58	54	53	56	59	60	58	51	55
Trudno powiedzieć	10	9	10	10	9	11	10	10	11	8	8	9	11	10

RYS. 3. Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej?

Od lutego 2018 do listopada 2019 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od stycznia 2020 dotyczą drugiego rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Oceny polityki rządu w sferze gospodarki różnicują podobne cechy społeczno-demograficzne jak w przypadku wcześniej analizowanych notowań rządu. Przekonanie, że działalność gabinetu Mateusza Morawieckiego stwarza szansę rozwoju gospodarki, częściej niż pozostali wyrażają badani w wieku 55 lat lub więcej (52% wśród osób do 64 roku życia i 59% – powyżej) oraz osoby z wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym (52%) i zasadniczym zawodowym (50%). Dodatkowo pozytywnie szanse te widzą rolnicy (45%), emeryci (57%), renciści (58%) i osoby pracujące w prywatnych gospodarstwach rolnych (47%), a także respondenci o dochodach między 1500 zł a 1999 zł *per capita* (48%) lub niższych (47%). Częściej niż pozostali sceptyczny stosunek co do szans poprawy sytuacji gospodarczej stwarzanych przez rząd podzielają osoby w wieku 25–34 lata (80%) i młodsze (72%) oraz wysoko wykształcone (68%). Dodatkowo pogląd ten wyrażają przedstawiciele kadry kierowniczej i specjaliści (69%), średni personel, technicy (75%), pracownicy administracyjno-biurowi (69%), badani pracujący na własny rachunek (71%), a także uczniowie i studenci (75%). Odsetek negatywnych ocen jest równie wysoki wśród respondentów uzyskujących najwyższe dochody w przeliczeniu na osobę w gospodarstwie domowym (71%), jak i osób źle oceniających własne warunki materialne (71%).

Podobnie jak w przypadku stosunku do rządu oraz ocen jego dotychczasowej działalności kluczowe znaczenie ma tutaj orientacja polityczna i – szerzej – światopoglądowa. Wśród osób w ogóle nieuczestniczących w praktykach religijnych odsetek opinii negatywnych sięga niemal czterech piątych (79%), podczas gdy w gronie praktykujących co najmniej raz w tygodniu większość stanowią oceny pozytywne (76% wśród praktykujących kilka razy w tygodniu). Dziewięciu na dziesięciu badanych o poglądach lewicowych (90%) nie widzi szans na poprawę sytuacji gospodarczej w wyniku

działalności obecnego rządu, podczas gdy respondenci identyfikujący się z prawicą w większości wyrażają pogląd optymistyczny w tej kwestii (68%) – zob. tabelę aneksową 3.

Przekonanie, że polityka obecnego rządu stwarza szansę poprawy sytuacji gospodarczej wynosi 87% wśród osób, które w najbliższych wyborach parlamentarnych zamierzają oddać głos na Prawo i Sprawiedliwość. Równie wysokie są udziały osób przeciwnego zdania w elektoratach pozostałych partii – sięgają ponad czterech piątych wśród zwolenników Nowej Lewicy (85%) i Trzeciej Drogi (87%), a w elektoracie Konfederacji WiN i Koalicji Obywatelskiej przekraczają dziewięć dziesiątych (odpowiednio 91% i 95%).

TABELA 6

Na kandydata którego komitetu wyborczego zamierza Pan(i) głosować w wyborach do Sejmu?	Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szansę poprawy sytuacji gospodarczej?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
KW Prawo i Sprawiedliwość	87	6	7
KKW Koalicja Obywatelska PO ,N IPL Zieloni	3	95	2
KW Nowa Lewica*	5	85	10
KW Konfederacja Wolność i Niepodległość	3	91	7
KKW Trzecia Droga PSL-PL2050 Szymona Hołowni*	8	87	5

* Dane dotyczące tych elektoratów należy traktować z ostrożnością ze względu na ich niewielką liczebność w badanej próbie

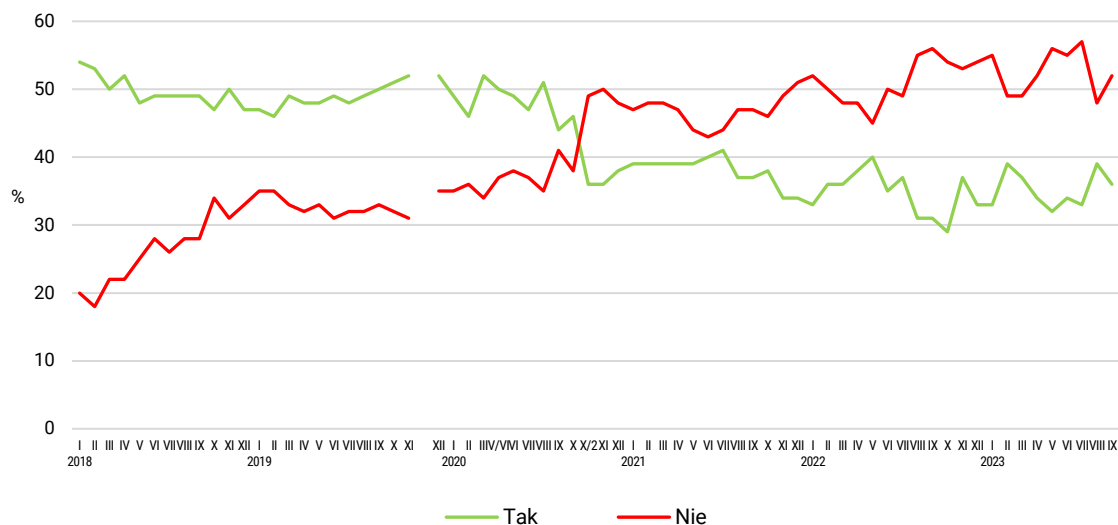
SPOŁECZNY ODBIÓR DZIAŁALNOŚCI PREMIERA

Społeczny odbiór premiera także uległ niewielkiemu pogorszeniu. Udział Polaków zadowolonych z faktu, że na czele Rady Ministrów stoi Mateusz Morawiecki, spadł o 3 punkty procentowe (do 36%), a o 4 punkty procentowe zwiększył się odsetek niezadowolonych (z 48% do 52%). Udział osób niemających zdania w tej sprawie wynosi 12% (o 1 punkt procentowy mniej niż w sierpniu).

TABELA 7

Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki ?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2022					2023								
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
	w procentach													
Tak	31	31	29	37	33	33	39	37	34	32	34	33	39	36
Nie	55	56	54	53	54	55	49	49	52	56	55	57	48	52
Trudno powiedzieć	14	13	17	10	13	13	12	14	14	13	11	11	13	12

RYS. 4. Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki?

Od stycznia 2018 do listopada 2019 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od grudnia 2019 dotyczą drugiego rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Biorąc pod uwagę podstawowe charakterystyki społeczno-demograficzne badanych można powiedzieć, iż zadowolenie z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki, silnie różnicuje wiek. Wśród osób w wieku 25–34 lata wynosi jedynie 13%, a wśród badanych mających co najmniej 55 lat sięga 51% i więcej (64% w grupie osób powyżej 64 roku życia). Z kolei im wyższe wykształcenie badanych, tym mniej jest zadowolonych z obecnego premiera. Wśród osób z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym Mateusz Morawiecki cieszy się poparciem 57% respondentów, a w gronie badanych z wyższym wykształceniem – już tylko 20% (65% stanowią w tej grupie osoby niezadowolone). Rolnicy, emeryci, renciści i osoby pracujące w prywatnych gospodarstwach rolnych są grupami ponadprzeciętnie zadowolonymi z osoby premiera, a wśród kadry kierowniczej i specjalistów z wyższym wykształceniem, średniego personelu, techników, badanych pracujących na własny rachunek oraz uczniów i studentów obserwujemy najwyższe odsetki źle postrzegających osobę Mateusza Morawieckiego. Nie bez znaczenia pozostają również w tej kwestii dochody badanych. Osoby, których miesięczne dochody *per capita* w gospodarstwie domowym nie przekraczają 1999 zł częściej pozytywnie niż negatywnie odbierają osobę premiera, podczas gdy w gronie respondentów o najwyższych dochodach 68% stanowią niezadowoleni. Jeszcze wyższy odsetek negatywnie oceniających osobę na stanowisku premiera (71%) obserwujemy wśród badanych, którzy uważają własne warunki materialne za złe.

Podobnie jak w przypadku wcześniej analizowanych kwestii, poparcie dla Mateusza Morawieckiego jako premiera istotnie różnicuje częstość praktyk religijnych, a w jeszcze większym stopniu – poglądy polityczne. Badani uczestniczący w mszy, nabożeństwie lub spotkaniu religijnym przynajmniej raz w tygodniu są w większości zadowoleni z osoby premiera (55%). Zaś wśród Polaków w ogóle niepraktykujących religijnie poziom dezaprobaty przekracza trzy czwarte (78%). Jeszcze wyższy

odsetek niezadowolonych (89%) występuje w gronie respondentów identyfikujących się z lewicą, a wśród osób o poglądach prawicowych przeważa zadowolenie (70%) – zob. tabelę aneksową 4.

Zadowolenie z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki wynosi 89% wśród respondentów, którzy w nadchodzących wyborach parlamentarnych planują głosować na Prawo i Sprawiedliwość. W pozostałych elektoratach dominuje niezadowolenie. Sięga ono ponad czterech piątych wśród osób, które chcą oddać głos na Nową Lewicę (83%) i Trzecią Drogę (86%), a ponad 90% wśród sympatyków Konfederacji WiN i Koalicji Obywatelskiej (odpowiednio 92% i 94%).

TABELA 8

Na kandydata którego komitetu wyborczego zamierza Pan(i) głosować w wyborach do Sejmu?	Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
KW Prawo i Sprawiedliwość	89	6	5
KKW Koalicja Obywatelska PO .N IPL Zieloni	3	94	2
KW Nowa Lewica*	5	83	12
KW Konfederacja Wolność i Niepodległość	2	92	6
KKW Trzecia Droga PSL-PL2050 Szymona Hołowni*	9	86	6

* Dane dotyczące tych elektoratów należy traktować z ostrożnością ze względu na ich niewielką liczebność w badanej próbie

Choć wrześniowy pomiar przyniósł pogorszenie notowań rządu, to są one nadal lepsze niż obserwowane w okresie kwiecień – lipiec br. W tych miesiącach udział zwolenników rządu, a także odsetek osób pozytywnie oceniających wyniki działalności gabinetu Mateusza Morawieckiego był niższy niż obecnie. Również przekonanie, że polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej, i zadowolenie z działalności premiera nie były w miesiącach kwiecień – lipiec tak wysokie jak teraz.

Opracowała

Marta Bożewicz